

- Retten skal som hidtil finde fremgangsmåden forsvarlig.
- Kravet om personlig forkyndelse for tiltalte ophæves. Kravet om personlig forkyndelse er en af grundene til, at § 847, stk. 3, nr. 4, ikke anvendes i praksis. Den foreslåede lempelse skal ses i sammenhæng med, at tiltalte altid vil have en forsvarer.
- Tiltalte skal i overensstemmelse med de gældende regler altid have en forsvarer, som normalt vil være beskikket.
- Dommen skal forkyndes for tiltalte, hvis vedkommende er dømt som udebleven. Hvis tilsigelsen ikke har været forkyndt personligt, skal dommen forkyndes personligt.
- Hvis tiltalte dømmes som udebleven, skal tiltalte have et ubetinget krav på at få sagen genoptaget, såfremt anmodningen fremsættes inden 4 uger fra dommens forkyndelse. Retten bør desuden i op til 1 år kunne give tilladelse til genoptagelse under helt særlige omstændigheder.
- Den nye domsforhandling bør kunne gennemføres uden, at alle vidner nødvendigvis skal indkaldes igen, idet man i vidt omfang bør kunne nøjes med at oplæse deres forklaringer til retsbogen. Hvis der er tale om et centralt vidne, og der er en særlig grund til det, må vidnet imidlertid indkaldes på ny. Hvis domfældte også udebliver under den genoptagne domsforhandling, bør den første dom stå fast og ikke kunne genoptages på ny.
- For at det ikke skal blive nødvendigt at genoptage sagen i tilfælde, hvor den domfældte accepterer selve domfældelsen, men mener at straffen er for streng, foreslås det, at domfældte, ved siden af adgangen til at kræve sagen genoptaget, også skal kunne anke til formildelse.

Om den nærmere begrundelse for de enkelte elementer i forslagene fra Advokatrådet, Rigsadvokaten og Dommerforeningen henvises til bilag 2.

3.2. Gældende ret

3.2.1. Det følger af retsplejelovens § 934, stk. 1, at udebliver tiltalte uden oplyst lovligt forfald, eller nægter tiltalte at afgive forklaring, kan retten behandle sagen, som om tiltalte havde tilstået, hvis der ikke under sagen er spørgsmål om højere straf end bøde, og omstændighederne ikke taler imod det.

I sådanne sager kan retten afsige udeblivelsesdom, og tiltaltes udeblivelse anses som en tilståelse. Baggrunden herfor er, at det på grund af den ringe straf, der oftest udmåles efter faste takster, anses for at være

af mindre betydning, om tiltalte er til stede under domsforhandlingen.

Retten kan afvise at afsige udeblivelsesdom, hvis omstændighederne taler herimod, f.eks. hvis det er uklart, hvad tiltalen omfatter, eller det kan give anledning til tvivl, om anklagemyndigheden har henført forholdet under den korrekte lovbestemmelse. Som andre eksempler kan nævnes, at tiltalte – trods en lovlig forkyndelse – ikke kan antages at have fået underretning om sagen, eller at sagen må antages at have væsentlig betydning for tiltalte, f.eks. på grund af bødens størrelse eller kriminalitetens art.

Indkaldelsen til retsmødet skal indeholde oplysning om, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan bervirke, at tiltalte dømmes efter anklageskriftet, jf. retsplejelovens § 932, stk. 1.

Hvis den sigtede har erkendt sig skyldig over for politiet, vil straffesagen normalt blive søgt gennemført som en tilståelsessag i medfør af retsplejelovens § 922 (der med virkning fra den 1. juli 2001 har afløst den tidligere § 925). Dette kan også ske i mere alvorlige straffesager, hvor en (evt. langvarig) fængselsstraf kan komme på tale.

En sag kan afgøres som tilståelsessag efter § 922, dvs. uden bevisførelse og uden medvirken af domsmænd, hvis den sigtede i retten afgiver en uforbeholden tilståelse, hvis rigtighed bestyrkes ved de i øvrigt foreliggende oplysninger, og sigtede samtykker i at sagen afgøres på denne måde. Denne afgørelsesmåde forudsætter, at sigtede er til stede i det retsmøde, hvor sagen behandles.

I domsmandssager efter retsplejelovens kapitel 80, der ved byretten er alternativet til proceduren efter § 922 om tilståelsessager, kan domsforhandlingen som hovedregel ikke gennemføres, hvis tiltalte ikke er til stede. Dette følger af henvisningen i retsplejelovens § 928, stk. 1, til § 846. Hvis tiltalte udebliver uden oplyst lovligt forfald, kan retten dog med forsvarerens samtykke bestemme, at *afhøring* af vidner skal ske. Dette følger af henvisningen i § 928, stk. 1, til § 847, stk. 1. Sådan beslutning kan dog kun træffes, hvis det er foreneligt med hensynet til tiltalte, og udsættelse af sagen er til væsentlig ulempe for de mødte. Bestemmelsen giver ikke adgang til at *afgøre* sagen i tiltaltes fravær.

Derimod kan domsforhandlingen efter § 847, stk. 3, i visse tilfælde gennemføres i tiltaltes fravær, når retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig. Heri ligger, at sagen – til trods for tiltaltes udeblivelse – skal være tilstrækkeligt oplyst. Herudover stilles der efter den nævnte bestemmelse krav om enten, (1) at tiltalte er undvejet, efter at anklageskriftet er